

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

'Εσωτερικού φρ. 6

'Εξωτερικού φρ. 7

Τὰ πρὸς δημοσιεύειν
ἐγγράφα δὲν ἐπι-
στρέφονται.

ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ

ΗΘΙΚΟΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΡΙΣ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

Τῇ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΠΟΛΛΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ὑ π ὅ

— Δ. Χ' ΔΑΝΙΗΛ —

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

'Η ὅλη 8 σελ. 25 φρ.

'Η ἡ ἡμίσεια 15 "

'Η γραμμὴ . . 0.25 "

Δι' ἀγγελίας δημοσιευθη-
σομένας πλέον ἢ τρεῖς ἐκ-
πτώσεως 15% διὰ δὲ τὰς
πλέον ἢ ἑξήκεις 20%.Μελέται ἐπιστημο-
νικαί, κοινωνικαί καὶ
διδακτικαί, σύμφωνα
πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ
Περιοδικοῦ, κατα-
χωρίζονται

Διεύθυνσις: Rédaction de la revue grecque «Πανδαίσις» — VARNA (Bulgarie).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

'Η Α. 'Εξοχότης ὁ Πρίγκηψ Π. Α. Οὐρουσώφ πρεσβευτὴς τῆς
Ρωσσίας ἐν Παρίσι. — Τριψιδιον. — Τὸ ὑπεύθυνον τῶν δημο-
σιογράφων. — Μάρθα καὶ Μαρία. — 'Ηθὴ καὶ ἔθιμα. — Νέα βιβλία,
— Βαρναϊκά. — 'Αλληλογραφία.

Η Α. ΕΞΟΧΟΤΗΣ Ο ΠΡΙΓΚΗΨ
Π. Α. ΟΥΡΟΥΣΩΦ

Πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας ἐν Παρίσι.

Μετά τινες ἡμέρας, γράφει ἡ «Διπλωματικὴ
'Επιθεώρησις» τῶν Παρισίων τῆς 23 'Ιανουαρίου,
ὁ νέος πρεσβευτὴς τῆς 'Ρωσσίας θὰ φθάσῃ εἰς Πα-
ρίσις κομίζων εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρα-
τίας τὰ διαπιστευτήρια αὐτοῦ γράμματα ὡς ἀντι-
προσώπου τοῦ Τσάρου Νικολάου τοῦ Β' ἐν Γαλλίᾳ.

'Η ἐν 'Ηλυσίοις ὑποδοχὴ κατὰ τὴν περίστα-
σιν ταύτην δὲν θὰ εἶναι ἀπλῶς ἐπίσημος, μετὰ τῆς
ψυχρᾶς καὶ σχεδὸν τετριμμένης τυπικότητος τῶν
τοιούτου εἶδους τελετῶν, αἰτίνες ἀνανεοῦνται πε-
ριοδικῶς, ἐν ἐκάστει μεταθέσει τοῦ ὑψηλοῦ διπλω-
ματικοῦ προσώπου. Ὡς ἐκ τῆς φιλίας, καὶ τῆς συμ-
μαχίας ἡμῶν—διότι τέλος ἐξεφωνήθη ἡ μεγάλη
αὕτη λέξις—τὸ πρωτόκολλον δὲν θὰ ἔχῃ τὴν ἐπι-
τετηδευμένην ἐκείνην αὐστηρότητα· θὰ μειδιᾷ, καὶ
εἶναι βέβαιος ὅτι θὰ ὑπείσέλθῃ εἰς τὸν διπλοῦν
λόγον τοῦ Προέδρου τῆς γαλλικῆς Δημοκρατίας
καὶ τῶν τοῦ πρεσβευτοῦ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν λέ-
ξις τις ἐξ ἐκείνων, αἰτίνες ἐξέρχονται ἐκ τῆς καρ-
δίας, ὡς αἱ μεγάλοι σκέψεις.

Προκάτοχος ὡς ὁ Μόρεγχαϊμ δὲν λησμονεῖ-
ται βεβαίως εὐχερῶς. 'Η Γαλλία αἰωνίως θὰ ἐν-
θυμῆται ὅσα ὁ διακεκριμένος διπλωμάτης ἐνήργησε
διὰ νὰ συσφίξῃ τοὺς δεσμοὺς, οἵτινες πρὸ πολ-
λοῦ ἤδη ἵκουν τὰς δύο χώρας. Διὰ μόνων τῶν
ἀγώνων αὐτοῦ καταρθώθη ἡ διασκέδασις τῶν πα-
ρεξηγήσεων μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων. ὡς
ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν θεσμῶν καὶ τῆς λειτουργίας
ἐκατέρων τῶν πολιτευμάτων, τῶν ἐξωτερικῶς τε

καὶ ἐσωτερικῶς τοσοῦτον διαφερόντων. 'Αδιάφο-
ρον τὸ σήμερον τῶν ἔθνων, αἱ μυστικώταται ἐ-
κείναι πρὸς ἑνωσιν τάσεις, αἰτίνες προσεγγίξουσιν
αὐτὰ, παρὰ πάσας τὰς ἀντιθέσεις, κατενίκησαν τὰς
ἀντιρρήσεις τῶν κρατούντων, τῶν πολιτικῶν, διότι
ἀκριβῶς διπλωμάτης, πολιτικὸς καὶ ἀληθὴς πολι-
τευτὴς, ἠδυνήθη νὰ παραστήσῃ πρὸς τὸν βασιλέα
τὰ γεγονότα ὑπ' ἐποψιν ἀνωτέραν τῶν συνήθων
περιστάσεων, ἐξ ὧν πηγάζουσιν αἱ πράξεις τῶν ἡ-
γεμόνων ἐν τῇ διοικήσει τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων.

'Αλλὰ δὲν εἶναι ταῦτα μόνον τὰ κατορθώ-
ματα τοῦ βαρόνου Μορεγχαϊμ. Διὰ νὰ γείνη ἔτι
μᾶλλον γάλλος, ἀν ἦτο δυνατόν, ὑπάνδρευσε τὴν
θυγατέρα τοῦ μεθ' ἐνὸς τῶν λαμπροτέρων ἀζω-
ματικῶν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ, μετὰ τοῦ κόμητος
Δεσέζ.

'Ο πρίγκηψ Οὐρουσώφ, ὅστις ἔχει τὴν βα-
ρεῖαν ἀλλὰ καὶ ἐπίσημον τιμὴν τῆς παρ' ἡμῖν ἀντι-
καταστάσεως τῆς ἐξόχου ταύτης προσωπικότητος,
θὰ ἐκπληρώσῃ πληρέστατα τὴν ὡραίαν αὐτοῦ ἀ-
ποστολήν. Θὰ ἐκπληρώσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ αὐτοῦ
ζήλου, τῆς αὐτῆς χάριτος, τῆς αὐτῆς εὐγενείας
καὶ τοῦ κύρους.

'Αν καὶ ὁ εἰς τοιαύτην ὑψηλὴν θέσιν ὡς ἡ
τῶν Παρισίων διορισμὸς αὐτοῦ δεικνύει σαφῶς
πῶσον ἐκτιμᾶται ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος, διότι, —
τέλος πάντων, ὅσον ἐξοχος καὶ ἀν εἶναι ἐκείνη
ἦν καταλείπει ἐν Βρυξέλλαις, ὅπου διέμενεν ὡς
πληρεξούσιος πρεσβευτὴς παρὰ τῇ Βασιλεῖ, εἶναι
ἀναφορικῶς δευτερεύουσα ἐν συγκρίσει — ὁ προ-
βιβασμὸς, οὗτινος τοσοῦτον κολακευτικῶς ἐξιώθη
ὁ λαμπρὸς οὗτος διπλωμάτης ἐξαρκεῖ πρὸς ὕμνον
τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν ἀρετῶν του. Γνωρίζομεν
τφόντι, ὅποια μέριμνα πρὸς ἀρέσκειαν τῆς Γαλ-
λίας ἐνέτεινε τὴν ἐκλογὴν τοῦ Τσάρου Νικο-
λάου τοῦ Β'.

'Ο πρίγκηψ Οὐρουσώφ εἶναι υἱὸς τοῦ ἀρ-
χαίου γενικοῦ ὑπασιπιστοῦ τοῦ Αὐτοκράτορος 'Αλε-

ζάνδρα τοῦ Β'. Ἡ μήτηρ του, ἀποθανοῦσα ὡσαύτως, ἦτο ἡ πριγκήπισσα Ραδζβίλλ.

Ἄρου ὑπηρετήσεν ὡς γραμματεὺς τῆς ἐν Ρώμῃ πρεσβείας, εἰτα ὡς πληρεξούσιος πρεσβευτῆς ἐν Βουκουρεστίῳ, ὁ πρίγκηψ Π. Λ. Οὐρεσώφ ἐγένετο ἀκόλουθος τοῦ μεγάλου δουκὸς Μιχαήλ Νικολάεβιτς. Ἐπανελθὼν εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον, ἐστάλη εἰς Βρυξέλλας — καὶ ἐκεῖθεν εἰς Παρίσιους.

Ἐξ ἀρχαιοτάτης καὶ ευγενεστάτης καταγόμενος οἰκογενείας, ὁ πρίγκηψ συνεζεύχθη θελκτικωτάτην γυναῖκα· ἀληθῆ παρισινήν, θυγατέρα βαυπλοῦτου τραπζίτου τῆς Πετροπούλεως, τοῦ Κ. Ἀδβαζά, ὅστις εἰργάσθη ὡς ἱπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους, ἀπέθανε δὲ πρὸ ἐτῶν ἐν Νικαίᾳ.

Ἡ σύζυγος τοῦ πρεσβευτοῦ εἶναι ξανθωτάτη καὶ ὥραιότατη.

Σωματικῶς ὁ πρίγκηψ Οὐρουσώφ εἶναι μικρὸς τὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ λεπτοφυῆς, καὶ κομψὸς μετὰ μύστακος λεπτοῦ καὶ μισοπολίου. Ὡς δὲ πάντες οἱ ῥώσσοι μεγιστάνες, ὁμιλεῖ τὴν γαλικὴν θεία. Τέλος ἀγαπᾷ περιπαθέσιμα τὴν Γαλλίαν.

Ἡ Γαλλία θὰ τοῦ τὸ ἀνταποδώσῃ.

ΤΡΙΩΔΙΟΝ.

Ἡ ἀγαθὴ Ἐκκλησία, κηδομένη περὶ τῆς σωτηρίας τῶν τέκνων αὐτῆς διὰ τῶν 7 ἑβδομάδων τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς καὶ τῶν 3, αἵτινες προηγούνται τούτων, συνέγραψε τρόπον τινά πόνημα ἀπάσης τῆς ἀνθρωπότητος, ἐν ᾧ διαγράφει εὐκρινῶς τὰς τρεῖς φάσεις αὐτῆς, τοῦτέστι τὴν πτώσιν, τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ τὴν τελευταίαν κρίσιν. Ἀπασαν δὲ τὴν κατανυκτικὴν μακρηγορίαν τοῦ ποιήματος τούτου διεποίκιλεν ὅτε μὲν διὰ πικρῶν κλαυθμῶν μετανοίας, ὅτε δὲ διὰ ψαλμικῶν ἐνθουσιασμῶν, ἄλλοτε διὰ προρητικῶν ἐμπνεύσεων, περὶ τῆς μελλούσης σωτηρίας, καὶ ἄλλοτε δι' αὐτῆς τῆς παριστάσεως τῶν ἀγίων παθῶν τοῦ Λυτρωτοῦ, οὐ μόνον ἐν ταῖς πνευματικαῖς ψδαῖς, „ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς τελεταῖς“, πρὸς περισσοτέραν ἐντύπωσιν. Ὅλος ὁ ἐξωτερικὸς ἄνθρωπος χρεωστεῖ νὰ συμπράττῃ μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας αὐτοῦ. Καὶ τὸ οὗς αὐτοῦ πρέπει νὰ ἀκούῃ καὶ ὁ ὀφθαλμὸς νὰ βλέπῃ, καὶ τὸ στόμα νὰ προσεύχηται, καὶ αἱ χεῖρες νὰ ἀνυψῶνται πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ γόνατα νὰ κλίνωσι, καὶ τὸ ὑπερήφανον μέτωπον νὰ ταπεινῶται πρὸς τὴν γῆν· τέλος δὲ νὰ νηστεύῃ καὶ ἡ ἀπληστία

κοιλία, ἣ πρὸς τὰ κάτω τοὺς ὑψηλοὺς διολογισμοὺς τοῦ πνεύματος σύρουσα,

3 ἑβδομάδας πρὸ τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀρχεῖται πλέον „ἡ πνευματικὴ προετοιμασία“, καὶ ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνε καὶ τοῦ Φαρισαίου διδάσκει ἡμᾶς τὸ μετὰ συντριβῆς καὶ ἄνευ ἀλαζονείας τοῦ πνεύματος προσεύχεσθαι.

Τὰς κατ' ἀρχὰς 3, εἰτα δὲ μέχρις 9 ἀνελθούσας ψδὰς τοῦ Τριωδίου πρῶτος πάντων ἐπενόησεν εἰς τύπον τῆς Ἀγίας καὶ ζωαρχικῆς Τριάδος, ὁ μέγας Ποιητὴς Κοσμάς διὰ τὴν ἑβδομάδα τῶν παθῶν, ἐξ οὗ σὺν ἄλλοις μάλιστα δὲ ὁ Θεόδωρος καὶ Ἰωσήφ οἱ Στουδίται κατὰ ζῆλον ἐκείνων συνέταξαν καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἑβδομάδας τῆς Ἀγίας Τεσσαρακοστῆς: „Σκοπὸς μὲν τοι τοῖς ἀγίοις ἡμῶν Πατράσι διὰ τῆς βίβλε τοῦ Τριωδίου παντὸς ἐν συντόμῳ τὸ πᾶν τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ εὐεργεσίας ἐξ ἀρχῆς ἀναμνησai, καὶ εἰς ὑπόμνησιν πᾶσιν ἐνθελναι, ὡς περ γὰρ οἱ πρὸς τοὺς σωματικοὺς πολέμους ἀπέναι μέλλοντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τὸν τοῦ πολέμου καιρὸν προεκμανθάνουσιν, καὶ πρὸ τῆς συμβουλῆς καὶ λόγου καὶ παραδείγματα αὐτῆς ἐπιφέρουσιν, εἰς ζῆλον ὑπερεθίζοντες τὰς ἐκείνων ψυχὰς, τὸν τε ὄκνον, καὶ δειλίαν, καὶ ῥαθυμίαν ἀποτρετόμενοι, οὕτω καὶ οἱ Θεοὶ Πατέρες προσαλπίζουσι τὴν ἐπομένην τῆς νηστείας κατὰ τῶν δαιμόνων παράταξιν, ὡς ἂν εἴη ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, προκατειλημμένον πάθος καὶ ἰδὼν τῷ μακρῷ ἐργασάμενον χυδόνον, ἀποκαθάραντες, ἔτι δὲ, καὶ ὁ μὴ ἔχοντες τῶν ἀγαθῶν, σπουδάσαντες, κτήσωμεν, καὶ ὡς προσῆκον καθοπλισάμενοι, οὕτως ἔτοιμοι πρὸς τοὺς τῆς νηστείας ἀγῶνας χωρήσωμεν. Ἐπεὶ τοίνυν πρῶτον ὄπλον πρὸς τὴν ἀρετὴν μεταμέλεια καὶ ταπεινώσις, καὶ αὐθις ἐμπόδιον πρὸς αὐτὴν μέγιστον, ἀλαζονεῖα καὶ ἔπαρσις, τὴν παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ Εὐαγγελίῳ ἀξιώπιστον παραβολὴν πρῶτην πασῶν ἐκτιθέασι, τὴν τοῦ Φαρισαίου καὶ τοῦ Τελώνε.“

ΤΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ.

Γνωστὸν ὅτι ἡ «Κυανὴ τῶν Παρισίων Ἐπιθεώρησις», ἀφορμὴν λαβοῦσα ἐκ τῶν ἐφημεριδογραφικῶν σκανδάλων Παναμᾶ, Ἀρμενίων καὶ Δράυφους, τῶν ἐκτιθεμένων καὶ ποικίλως κατὰ τὰς διαθέσεις τῶν 2401 ἐφημεριδῶν τῶν Παρισίων καὶ τῶν

3386 τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας σχολιαζομένων, διωργάνωσέ· μεγάλην ἀνάκρισιν περὶ τῆς εὐθύνης τῆς συγχρόνου δημοσιογραφίας, ζητήσασα τὴν γνώμην τῶν ἐξοχωτέρων πολιτικῶν, κοινωνιολόγων καὶ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων δημοσιογράφων.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων σπουδαίων ἀπαντήσεών· καὶ ἐπιστολῶν, παραθέτομεν τὴν σπουδαϊοτάτην περὶ τοῦ ἐνδιωφέροντος τούτου ζητήματος ἐπίστολὴν τοῦ κ. Αὐγούστου Σαβατιέ.

Ἰδοὺ αὕτη:

«Δύο συλλογισμοί, δύο ἀντιφατικοὶ γινώμαι συχνάκις ἀναγράφονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν δημοσιογράφων: προκείμενου νὰ ὑπερασπισθῶσι τὴν ἀσυνδοσίαν τοῦ Τύπου, ἐξιμνῶσι τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸς ἐνεργείας αὐτῶν· ὀνομάζουσι τὸν Τύπον «τετάρτην δύναμιν» πυρὰ παντὶ ἐλευσέριω λαφ' αὕτη, λέγουσι διωτῆρεϊ ἐν τῇ παγκοσμίῳ γινωμοδοτήσῃ τὴν κίνησιν, τὴν ζωὴν, καταγγέλλει τὰς καταχρήσεις, συζητᾷ καὶ παρασκευάζει τὰς μεταρρυθμίσεις φράττει τὴν ὁδὸν εἰς τὸν πολιτισμόν. Ὅταν δὲ πάλιν ἀπεικονίῃς πρόκειται νὰ ἀπαλλάξωμεν τὸν Τύπον τῆς εὐθύνης τοῦ ἔργου τῆς, ὁ συλλογισμὸς ἀντιστρέφεται, καὶ λαμβάνει ἕφος εὐσχημον φιλοσοφικῆς θαυύτητος: Ὁ τύπος δὲν εἶναι αἰτία, εἶναι ἀποτέλεσμα· εἶναι ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἡχώ τῆς κοινωνίας· ἡχὺ, εἰκὼν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ποτε κατὰ ὑπεύθυνος; Ὁ Τύπος οὐδὲν δύναται ἀφ' ἑαυτοῦ βάθος εἶναι ἀβλαβής.

Μεταξὺ τῶν δύο τούτων σκέψεων πρέπει νὰ ἐκφέρῃ τις γνώμην κατ' ἀρχάς. Ὑπάρχει βεβαίως ἀλήθεια καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ὡς καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ· ἀλλ' ἐν τίνι ἀναλογίᾳ, καὶ ποῦ εἶναι τὸ ἀκριβὲς μέτρον;

Ἀληθὲς τυγχάνει ὅτι ἐκάστη κοινωνία ἔχει ἐφημερίδας ἀνταξίας ἑαυτῆς· διότι αὕτη δημιουργεῖ αὐτὰς· αὕτη ἀγοράζει ὑποστηρίζει ἢ καταστρέφει αὐτὰς κατὰ τὸ δοκοῦν. Ἡ ἐπιτυχία ἡμερησίας ἐφημερίδος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κριτήριον εἰς τὸν πυρατηρητὴν καὶ τὸν ἠθικολόγον. οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ κρίνωσι τὰς διαθέσεις καὶ τάσεις λαοῦ τινος καθ' ὠρισμένον χρόνον.

Ἀληθέστατον ἐπίσης ὅτι οἱ ἐφημεριδογράφοι εἶναι τέκνα τῆς ἐποχῆς αὐτῶν, καὶ τοῦ λαοῦ ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ζῶσι καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς καὶ δι' αὐτῶν ἐξεγείρεται καὶ λαλεῖ τὸ γενικὸν πνεῦμα, τὸ περικυκλοῦν, ἐμπνέον καὶ ἄγον καὶ φέρον αὐτούς.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κοινωνία ἐνέχεται ἐν τῇ διαγωγῇ τοῦ Τύπου, ἔπεται ἄραγε ὅτι ὁ Τύπος εἶναι ἀνεύθυνος;

Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑποστηρῇ τις τοῦτο χωρὶς νὰ ἀρνήσῃ ὅτι οἱ δημοσιογράφοι εἶναι ἐπίσης ἄνθρωποι, ἢ χωρὶς νὰ διακηρύξῃ ὡσαύτως ἀνευθύνους διὰ τὴν καθόλου αὐτῶν διαγωγὴν καὶ τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν πράξεις πάντας τοὺς ἄλλους

πολίτας, οἵτινες ἔχουσι τὰς αὐτὰς σχέσεις πρὸς τὴν κοινωνίαν;

Ἡ λέξις «Τύπος» μᾶς ἀπατᾷ· εἶναι γενικὴ ἀφηρημένη ἔννοια τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῆς σημασίαν. Ὁ «Τύπος» εἶναι κυρίως οἱ δημοσιογράφοι· ἀλλ' οἱ δημοσιογράφοι οὗτοι εἶναι ἄνθρωποι ὅμοιοι τοῖς ἄλλοις· ἔχουσι καθήκοντα, συμφέροντα καὶ πάθη· ἐν αὐτοῖς ὡς ἐν παντὶ ἀνθρωπίνῳ ὄντι, ὑπάρχει ἡ μεταξὺ τοῦ καθήκοντος καὶ τοῦ πάθους πάλη, καὶ, συνεπῶς, δοκιμασίαι καὶ εὐθύναι ἠθικαί. Μήπως δὲν εἶναι αὐτοὶ οἱ ἀποφασίζοντες περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ περιεχομένου τῶν ἄρθρων τῶν, περὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν τρόπων τῶν γραφιδοπολέμων καὶ ἐπιθέσεων περὶ τῆς ἀξίας τῶν νέων εἰδήσεων, ἃς ἐκσπενδονίζουσιν, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὕφους ὑπερ ἐφαρμόζουσιν.

Δὲν λησμονοῦμεν βεβαίως ὅτι ὁ Τύπος γενόμενος σιωδῶς βιομηχανικὸς καὶ ἐμπορικὸς εἶναι ὑπεράγον εὐαίσθητος ὅτι ἀφορᾷ τὴν αὖξιν ἢ ἐλάττωσιν τῶν ἄρθρων τῶν ἐκτυπιζομένων ἀντιτύπων. Πῶς λοιπὸν δύναται τις νὰ παριδεχθῇ, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς δημοσιογραφίας περιστάσεις καὶ ἀφορμαὶ εὐθύνης;

Ἄλλως τε ἐκεῖνο ὅπερ ἀρνεῖται πανταχοῦ ἐντύπων, δὲν εἶναι ἡ ἀδυναμία ἢ ἡ μηδαμινότης ἀλλ' ἡ πελωρία καὶ ἀκατάβλητος τοῦ Τύπου ἐπίπιδρασις.

Εἴμεθα ἀκόμη νεώτατοι ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ἡμέτερος λαὸς μόλις πρὸ 20 ἐτῶν ἀπολαύει τῶν εὐεργεσιῶν τῆς στοιχειώδους παιδείας. Μόλις πρὸ 7 ἢ 8 ἐτῶν ἕκαστος πολίτης, καὶ μάλιστα οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι ἡμῶν, ἰναγινώσκουσι σχεδὸν καθ' ἐκάστην ἐφημερίδα. Ὡς πάντα τὰ νεαρὰ πνεύματα, ἡ νέα ἡμῶν δημοκρατία εἶναι λίαν φιλόκαινος, ἀπληστος τραγικῶν γεγονότων ἐμπαθῆς ἐραστῆς τῶν σποδρῶν λογομαχιῶν, εὐπιστος εἰς πάντα ταραχὴν καὶ πᾶσαν καταγγελίαν φιλόμυθος καὶ μετεωροπαθής—διανοητικῶς ἀσπλος καὶ ἀνίκανος νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν καὶ νὰ διαχωρίσῃ ἐν τοῖς προσφερομένοις αὐτῇ ἀναγνώσεσιν ἀνὰ μέσον τῶν μεγαλοποιήσεων καὶ τοῦ ὀρθοῦ μέτρου, μεταξὺ τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀληθείας· μεταξὺ τῆς ῥητορικῆς τῶν παθῶν καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ λογικοῦ μεταξὺ τοῦ ἀχόρου τῶν λέξεων καὶ τοῦ σίτου τῆς πραγματικότητος.

Ἐν τοιαύτῃ κοινωνικῇ καταστάσει πρέπει ἄρα γε νὰ θαυμάσῃ τὴν ἠθικὴν, πολιτικὴν, οικονομικὴν καὶ φιλολογικὴν ἐπίδρασιν τοῦ Τύπου, τὴν ὁποίαν διορᾷ περὶ ἑαυτὸν καὶ εἰς πάσας τὰς κρίσιμους περιστάσεις τοῦ κοινῶ φρονήματος; Ἄν ἡ κοινωνία διαμορφῶ αὐτὴν, δὲν διαμορφῶ ἄρα γε καὶ αὕτη τὴν κοινωνίαν; Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν γίνεταί αἰτία, καὶ αἰτία ἐκτακτος ἐνεργητικῆ καὶ εὐφορος; Τὰ κοινὰ ἤθη, λέγουσιν, ἄρχουσι τοῦ

Τύπου· ἀλλὰ μήπως καὶ οὗτος δὲν ἄλλοιοι τὰ ἦθη καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν λαλουμένην γλῶσσαν διὰ τοῦ ὕφους, ὅπερ διαδίδει διὰ τῶν ἰδεῶν, ὥς διακηρύττει καὶ τῶν παραδειγμάτων, ἅτινα παρτίθησι καὶ ἐξαπλοῖ; Ἡ ἀλήθεια ἐρρήθη καὶ ἐπανελήθη ἀπὸ πολλοῦ ἀπὸ τοῦ Αἰσώπου· ὡς ἡ γλῶσσα, οὕτω καὶ ὁ Τύπος, ὅστις εἶναι γλῶσσα ἀεικίνητος καὶ ἐξηχεῖται εἰς ἀπωτάτας ἀποστάσεις καὶ μεμακρυσμένας, κάμνει μέγα καλὸν ἢ πολὺ κακόν, καὶ δύναται τις νὰ εἴπῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀληθείας, ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει καλλίτερον ἢ χειρότερον ἐν τῷ κόσμῳ. Εἶναι ἐπομένως δικαιοτάτον νὰ ἐφρμόσωμεν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸν κοινὸν νόμον τὸν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ἀξιώματος βασιζόμενον· πᾶς ἠθικὸς παράγων ἐν συνειδήσει καὶ ἐλευθερίᾳ δρῶν, εἶναι ὑπόλογος ἀναλόγως τῆς δυνάμεως καὶ ἐλευθερίας αὐτοῦ.

Ὑπολείπεται νὰ ἐρευνήσωμεν καὶ νὰ εἴπωμεν πῶς δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἐξασκεῖται ἡ εὐθύνη αὕτη, ὅπερ καὶ τὸ δυσκολώτερον, διό δὲν πρέπει πολὺ νὰ ἐκπλαγῶμεν, ἂν ἐπιδέχεται ὑπὸ ἐποψὶν κοινωνικὴν καὶ κατὰ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, λύσιν μόνον κατὰ προσέγγισιν.

* * *

Ἡ δημοσιογραφία, μοι φαίνεται, εἶναι διαφόρως ὑπύθυνος, ἐνώπιον τριπλῆς δικαιοδοσίας.

Εἶναι ὑπεύθυνος ἐνώπιον τῆς ἰδίας αὐτῆς συνειδήσεως, πρὸ τῆς κοινῆς συνειδήσεως καὶ ἐπὶ τῶν δικαστηρίων. Ἐλέχθησαν πολλὰ περὶ τῆς δεινῆς δῆθεν σήμερον καταστάσεως τοῦ Τύπου· εὐχρηῶμεν νὰ εἶναι αὕτη διαβατική, καὶ ἰδωμεν ὁποῖα τινα μέσα, διὰ νὰ ἀποτρέψωμεν τὸν κίνδυνον καὶ θεραπεύσωμεν αὐτήν, δύναται νὰ παράσχουσιν ἡμῖν τὰ διάφορα ταῦτα τῆς εὐθύνης εἶδη.

Ὡς πρὸς ἐμὲ ἡ δημοσιογραφικὴ ἠθικότης εἶναι ἡ αὐτὴ μετὰ τῆς ἐν τῇ τέχνῃ ἠθικότης. Οὐχὶ ἐν τῷ τεχνουργήματι, ἀλλ' ἐν τῷ ἀνθρώπῳ αὐτῷ πρέπει νὰ ἀναζητῶμεν αὐτὴν ἐν τῇ ἐσωτάτῃ δηλ. ἐμπνεύσει ἐν τῷ μυστικῷ ἐλατηρίῳ, ἐν τῷ ἀπωτάτῳ σκοπῷ:

«Ὁ στίχος χρωματίζεται πάντοτε ἀναλόγως τῆς χαμπερίας τῆς καρδίας»

ἔλεγεν ὁ παλαιὸς μας Βουαλώ. Τὰ δημοσιογραφικὰ ἀρθρα, δυνάμεθα νὰ ἐπαναλάβωμεν, εἶναι σημεῖα ἐναργῆ τοῦ χαρακτῆρος.

Οὔτε τοῦ ταλάντου, οὔτε τοῦ οἴστρου τὸ ἐνθεον καὶ ἡ λάμψις δύναται νὰ ἀποκρύβῃ ἀπὸ τῶν ὀρθῶν συνειδήσεων τὰς ἠθικὰς ἀδυναμίας. Ὑπάρχουσιν ὑποθέσεις τὰς ὁποίας τίμιος ἄνθρωπος δὲν ἀναδέχεται· τρόποι καὶ θράσος εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ὑποτάσσεται. Ἐλεγον πρὸ μικροῦ ὅτι ἡ λέξις «Τύπος» εἶναι ἀφρηρημένη ἔννοια· προστίθημι τώρα ὅτι ἀκαταλλήλως ἐνοῖ ἐν ψευδεὶ ἀλληλεγγύῃ πάντας τοὺς δημοσιογράφους. Ἐν τούτοις ὑπάρχει καὶ ἐξαιρέσεις ὡς πανταχοῦ. Παραδεχόμεθα ὅτι ὑπάρχει καλοὶ καὶ κακοὶ ἱερεῖς ἐν τῷ κλήρῳ, καλοὶ καὶ κακοὶ

διδάσκαλοι ἐν τῷ διδάσκοντι προσωπικῷ· καλοὶ καὶ κακοὶ δικασταὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων· ἐπίσης ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ, πραγματευταὶ εὐθεῖς, τιμωτάτοι, καὶ ἄλλοι ἐλαστικωτέρας συνειδήσεως. Διατὶ νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἰπάρχουσι καλοὶ καὶ κακοὶ ἐφημεριδογράφοι, καὶ ἂν ἀναγνωρίζεται ἐν τῇ θεωρίᾳ, διατὶ, παρ' αὐτοῖς ὡς πανταχοῦ οἱ ἀγαθοὶ νὰ μὴ ζητῶσι νὰ προφυλαχθῶσι ἀπὸ τοῦ νὰ συγχισθῶσι μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ νὰ ὑπερασπισθῶσι διὰ νομίμου καὶ ἰδιωτικοῦ τρόπου τὴν ἀξίαν τοῦ ἐπαγγέλματος ἑαυτῶν; Ἡ συκοφαντία καὶ τὸ ψεῦδος, τὰ πρὸς καταβολὴν χρημάτων τεχνάσματα, ἡ δωροκοπία, ἡ ποταπὴ ἐκμετάλλευσις ἀτίμου βιοτεχνίας πανταχοῦ θεωροῦνται βεβαίως ὡς πράξεις ἀπαίσχυντοι, ἀτιμάζουσιν τοὺς ἐργαζομένους αὐτάς! Καὶ εἶναι λοιπὸν δυνατόν αἱ αὐταὶ πράξεις νὰ θεωρῶνται οὐδέτεραι ἢ ἄνευ ἀποτελεσμάτων ἠθικῶν μόνον, διότι διαπράττονται διὰ μέσου τοῦ χάρτου καὶ τοῦ μέλανος τοῦ τυπογραφικοῦ. Μήπως μόνον οἱ λησταὶ τοῦ καλάμου, οἱ αἰσχροκερδεῖς τοῦ Τύπου δὲν θὰ θεωρῶνται ὅφ' ὅλων καὶ τῶν συναδέλφων των, ὡς κακοῦργοι καὶ πονηροί; Τὸ κατ' ἐμὲ εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι τὰ κακὰ ταῦτα τῆς δημοσιογραφίας ἦθη κρίνονται σοβαρώτερον, κατὰ τινὰς τοῦ βίου αὐτῶν ὥρας, παρ' ἐκείνων ἀκριβῶς, οὕτως ἐπιδίδονται εἰς ταῦτα. Ἐρχεται συνήθως ὥρα, καθ' ἣν βλέπωσιν ἑαυτοὺς ὅποιοι εἶναι καὶ κρίνουσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς κατ' ἀξίαν. Τὸ κακόν εἶναι· ὅτι ἡ συνειδήσις τῶν εἶναι καθ' ἑαυτῶν ἀσθενεστάτη καὶ χαριστικῶς ἐπικεῖς, καὶ ὅτι ἐπομένως θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ εὗρωσι τι κέντρον διεγερτικὸν ἢ στήριγμα ἐν τῇ γενικῇ ἐπαγγελματικῇ συνειδήσει. Ὑπάρχουσιν ἱκανοὶ σύλλογοι καὶ δημοσιογραφικὰ συνδικάτα· ἀλλὰ συνεπάγησαν ἄνευ ἐξετάσεως, τῆς ἀξίας ἢ ἀπαξίας αὐτῶν, οὕτως ὥστε οἱ καλοὶ τοῦ Τύπου ἐργάται φαίνονται συνυπάρχοντες μόνον διὰ νὰ καλύψωσι τοὺς ἄλλους διὰ τῆς ἐντιμότητός αὐτῶν. Γνωρίζω πόσον εἶναι δύσκολον καὶ λεπτὸν νὰ εἰσέλθω εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. *Incedo per ignes*. (Διὰ πυρὸς βαδίζω).

Εἰς πολλὰ ἄλλα ἐπαγγέλματα, ὅφιστανται μέσα τεταγμένα ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐνδιαφερομένων ἢ ὑπὸ τοῦ Κράτους διὰ νὰ ὑποδεικνύωσι καὶ σιγματίζωσι τὰ ἀνάξια μέλη. Μήπως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐνεργήσωσι τι ὅμοιον καὶ οἱ δημοσιογράφοι διὰ τὸν σύλλογον αὐτῶν καὶ νὰ ὑπερασπισθῶσιν αὐτὸν ἠθικῶς κατὰ τῆς ἀλληλεγγύης ἐκείνων οἵτινες παρέχουσιν αὐτῷ πράγματα μεχρὶς ἐξευτελισμοῦ. Πρέπει νὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἡ σύστασις τοιοῦτου δικαστηρίου ἢ μᾶλλον ἐνορκδικῶν τιμῆς θὰ ἦτο δύσκολος, ἀλλ' ὅτι θὰ ἦτο ἀναγκαιοτάτη καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡ ἄμεσος αὐτοῦ δράσις θὰ ἦτο προτιμότερα καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς δημοσιογράφους, οἵτινες ἄλλως τε κρίνονται ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπικεικίας, ἢ ἡ ἐ

λαφρότης τῶν κακολογιῶν καὶ ἡ σκληρότης τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀντιζηλιῶν, ὧν βριθοῦσι ἄήμερον τὰ γραφεῖα τῶν συντάξεων.

Ὅπως δὴποτε, τὰ ἤθη τῶν δημοσιογράφων τότε μόνον θὰ μεταρρυθμισθῶσιν, ὅταν ἀνυψωθῇ ἡ ἐπαγγελματικὴ συνείδησις τῶν ἐξασκούντων αὐτήν. Συμφέρον αὐτοῦ τοῦ Τύπου θὰ εἶναι νὰ ἐκζητήσῃ τὰ μέσα ταῦτα.

* * *

Ἄν ὁ δημοσιογράφος ἐκφεύγῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ καὶ τὴν τοῦ συλλόγου συνείδησιν, δὲν διαφεύγῃ ὅμως ὁλοτελῶς τὴν δημοσίαν συνείδησιν. Καὶ αὕτη βεβαίως ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἠθικῆς τάξεως· ἀλλὰ δύναται νὰ λάβῃ καὶ λαμβάνει ἔσπιν ὅτε πραγματικότητα ἐξωτερικὴν πολὺ βαρεῖαν. Λέγων δὲ δημοσίαν γνῶμην ἐννοῶ τὴν συνείδησιν τῶν τιμίων ἀνθρώπων. Ἄλλ' αὕτη δυστυχῶς εἶναι παρ' ἡμῖν ὅχι πολὺ ἐνεργητικὴ καὶ ὀλίγον θαρράλεα· φοβεῖται δὲ ὑπερβολικῶς νὰ ἐκδηλωθῇ παρρησία. Ἡ στρεβλὴ κοινὴ γνῶμη ἂν καὶ ἐλαττοῦται κατὰ τὸν ἀριθμὸν, κροτεῖ ὅμως πάντοτε δεκαπλασίως ἰσχυρότερον ἢ ἡ καλὴ, καὶ αἱ βίαιαι αὐτῆς κραυγαὶ καταπνίγουσιν, εὐχερῶς τὴν πάντοτε ἤρεμον καὶ δειλὴν τῶν ὀρθοφρονούντων συνείδησιν. Νὰ φροντίσωμεν νὰ ἐξαγάγωμεν ταύτας ἐκ τῆς σιγῆς τῶν ἢ τῆς ἐπιφυλακτικότητος αὐτῶν, νὰ ὁδηγήσωμεν αὐτάς ἵνα συνδεθῶσι, νὰ αισθανθῶσι τὴν δύναμιν αὐτῶν καὶ πραγματοποιήσωσιν αὐτήν, ἵνα δημιουργηθῇ περὶ τὸν Τύπον ἀτμόσφαιρα ὑγιεινότερα, κατὰλληλος δι' εὐγενεῖς ιδέας, αὐστηρὰ πρὸς τὰ ψεύδη, τὰς ὑπόπτους πράξεις καὶ τὰς ἀφώρητους καὶ ἀκατονομάστους κερδοσκοπίας. Κατακρίνουσι τὴν κοινωνίαν ὡς τὴν πρώτην αἰτίαν ἢ ὡς συνένοχον τῶν σκανδάλων καὶ ὑπερβολῶν τῆς δημοσιογραφίας. Ἐπιρρίπτουσιν αὐτῇ τὴν εὐθύνην τῶν ῥυπαριῶν καὶ τῶν βιαιοτήτων ὅς διαπράττουσιν ὅπως εὐαρεστήσωσιν αὐτῇ. Καὶ πῶς λοιπὸν ἄλλως δυνατόν νὰ δικαιολογηθῇ εἰμὴ ἀντενεργοῦσα δραστηρίως καὶ ἀπαρνούμενη τοὺς ἐργάτας τῶν εὐτελῶν ἐκείνων ὑποθέσεων, μεθ' ὧν προσπαθοῦσι νὰ συνάψωσι αὐτήν;

Ἡ συνείδησις τῶν ἐντίμων ἀνθρώπων δὲν στερεῖται μόνον τόλμης· μοὶ φαίνεται μᾶλλον ὅτι στερεῖται διαυγείας. Ἐν Γαλλίᾳ, δὲν ἔχομεν οὔτε τὸ πρέπον αἶσθημα, οὔτε τὴν καθαρὰν ιδέαν περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ εἶναι μία ἐφημερίς καὶ τί δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν παρ' αὐτῆς. Ἐχομεν περὶ αὐτῶν ιδέαν λίαν ἰδανικὴν καὶ φιλολογικὴν.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΜΑΡΘΑ ΚΑΙ ΜΑΡΙΑ.

(Λουκ. Γ' 38).

Εὐλογῶν καὶ θεραπεύων καὶ διδάσκων τὸν λαὸν ἦλθεν εἰς τὴν Βηθανίαν ὁ Χριστὸς πρὸ τῆς Σιών ὅπου τὸν ἐδέχθ' ἡ Μάρθα τοῦ Λαζάρου ἀδελφῇ· Καὶ ἰδοὺ ἐντὸς αἰθούσης ἡ πνευματικὴ τροφὴ δαψιλεύεται πλουσία· καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ Τίς εἶν' ἄρά γε ἐκείνη, ἣτις κάθηται ἐκεῖ; εἰς τοὺς πόδας Του πλησίον, κατὰ γῆς προσεκτικὴ καὶ ἀνοίγει τὴν καρδίαν καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν ἔς τὴν μελίσρυτον ἐκείνην τοῦ Κυρίου διδασκῶν; Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ κόσμος δὲν ὑπάρχει δι' αὐτήν καὶ αἰσθάνεται τὴν πίστιν καὶ ἐννοεῖ τὴν ἀρετὴν. καὶ ἐνῶ εἶν' οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἑξ ἑσπερίου ἀπλανεῖς, ἡ διάνοια πλανᾶται εἰς ἐκτάσεις ἀχανεῖς καὶ εἰς κόσμους φρονημάτων, αἰσθημάτων καὶ ιδεῶν· Καὶ ἐνῶ μ' ἔκστασιν ἀκούει τῆς Παρθένου τὸν Υἱὸν καὶ τρυφᾷ ὑπερκοσμίαν καὶ πνευματικὴν τρυφήν, νέον κάλλος περιβάλλει τὴν ὡραίαν τῆς μορφῆν, κάλλος εἰς ἀγνώστους σφαῖρας ὑψωμένης διανοίας καὶ ψυχῆς φωτιζομένης μὲ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας Αὕτῃ εἶναι ἡ Μαρία τοῦ Λαζάρου ἀδελφῇ, καὶ τῆς Μάρθας· ἡ ὁποία οἰκοδόμοισιν αἰσθάνεται, μ' ὅσας δύναται φροντίδας καὶ λατρείαν ἀληθῆ ἐννοεῖ καὶ νὰ ξενίσῃ καὶ νὰ περιποιηθῇ τὸν Χριστὸν καὶ Κύριόν της, καὶ ὁ οἶκος νὰ φανῇ ἄξιος τοιοῦτου ξένου· καὶ ἡ ἀγαθὴ γυνὴ καθιδρῶς καὶ πνευστιῶσα παρ' ὀλίγον νὰ πνιγῇ, ἀναβαίνει, καταβαίνει, ἵσταται μονολογεῖ· «Ὅλα εἶνε ταιριαγμένα, μόν' οἱ τοῖχ' εἶναι γυμνοί, τοῦ Κυρίου μου Τοῦ πρέπει τὸ χρυσὸ αὐτὸ σκαμνί...» πλὴν... τὸ σκέπασμα ἐκεῖνο ἀπ' τὸ πλάγι πῶς
[κρεμᾶται...]
καὶ τὰ τραπεζάκια 'κεῖνα ἀπὸ ἄνθ' εἶναι γυμνά...
ἄρα γε θὰ ἐπιτύχουν σήμερον τὰ φαγητά;
ἄχ! καὶ τὸ ζυμαρικό μου;... ἂν τὰ διῇ ἐδῶ αὐτὰ τί θὰ 'πῃ ὁ Κύριός μας... ὁ καθρέπτης πῶς
[στραβόνει;...]
τὸ θρόνι αὐτὸ πῶς στέκει;... ἐδῶ βλέπω λίγη
[σκόνι...]
ἔς τὸ τραπέζι πρέπει νὰ βγῶν ὅλα μου τ' ἀσημικά...
ἢ καλὴ μου ἡ λεκάνη... τὰ καινούργια γυλικά...
καὶ ἐγὼ πότε θὰ προφθάσω πάλι νὰ συγυρισθῶ;
πρέπει τὰ καλλίτερά μου σήμερον νὰ στολισθῶ
Πλὴν... ποῦ εἶναι ἡ Μαρία;... μ' ἀφίνει μοναχῇ;...
τὴν καταλαμβάνει τάχα, τοῦ Χριστοῦ ἡ διδασχῇ;...
Τὴν φωνάζει... δὲν ἀκούει· τέλος ἀνυπομονεῖ καὶ σταθεῖσα ἀπὸ τῆς θύρας· «Κυρίε μου» ἐκφωνεῖ μὲ τὸ ὕφος τὸ ἐμπρέπον εἰς καλὴν νοικοκυράν, προκομμένην, δραστηρίαν, θορυβώδη καὶ αὐστηράν, «Δὲν σὲ μέλει; πῶς μ' ἀφίνει ἡ κυρία ἀπ' ἐκεῖ»
μόνη μου νὰ τυραννοῦμαι; δὲν τῆς λέγεις πῶς
[ἀρκεῖ
νὰ δουλεύῃ τὸ βελόνι, νὰν ὁ οἶκος τακτικὸς,

•καὶ πῶς εἶν' αὐτὸ ἡ μόνη προκοπὴ τῆς γυναίκος;
 •Ὁ ἴδικός μας νοῦς μιὰ τέτοια διδασχὴ δὲν τὴν
 [κρατεῖ
 •δὲν τῆς λὲς νάλθῃ μαζὶ μου νὰ δουλέψῃ καὶ αὐτὴ.
 Δυστυχῆς, Μαρία! πίπτει ἀπ' τὰ ὕψη ποὺ περᾶ,
 ἅμα εἶπ' ἡ ἀδελφὴ τῆς μ' ὁρμὴ τὰ λόγι' αὐτά,
 Ἐρυθρὰ, κατησχ' ἡμένη, ὡσὰν εἶχ' πράξει τι,
 ἄτοπον διὰ γυναῖκα, μόλις ἡ πτωχὴ κρατεῖ
 δάκρυ ἑτοιμον νὰ στάξῃ τὴν βαρύνει, τὴν πονεῖ
 τόσων θεατῶν τὸ βλέμμα, πλὴν γλυκεῖα ταπεινῇ,
 ἐτοιμάζεται ν' ἀπέλθῃ καὶ νὰ τρέξῃ εὐπειθὴς
 ἔς τὴν φωνὴν τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἥτις τύπος ἀληθῆς
 ἐντελοῦς οἰκοδομοποιῆς, ἥθος ἔχουσα γενναῖον,
 ὡς ἐμπύχου ἀνδριάντος τῆς μητρὸς τῶν Μακ-
 [καβαίων

στηριζούσης τὴν καρδίαν τῶν ἐνδόξων τῆς υἱῶν
 τοὺς γυμνοὺς αὐτῆς ἀγκῶνας καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν,
 τοῦ ἐπίπλου τῆς τὴν σκόνιν ἐπεδείκνυν ἐκεῖ,
 εὐχαριστημένη, ὅτι ἦλθεν ἡ ἀδελφικὴ,
 συμβουλὴ καὶ ἐπιπληξίς τῆς εἰς κατάληλον στιγμὴν
 καὶ πρὸς ἄλλην νοθεσίαν ἅμα καὶ οἰκοδομήν.

* * *

•Μάρθα, Μάρθα» λέγει τότε ὁ Χριστὸς πῶς ὁμιλεῖς!
 •Πῶς τὸ πνεῦμά σου κατέχουν μέριμναι ἀναφελεῖς
 •Πόσαι μάταιαι φροντίδες πόσαι τύρβαι περιτταὶ
 •ἀντὶ τῆς μιᾶς καὶ μόνης ἡτις, ὧφειλέ ποτε
 •Ἡ γυνὴ ὅσα κ' ἂν εἶναι οἰκοδόμοινα καλὴ
 •τί θὰ μείνῃ 'τ' εἰν ψυχὴν τῆς ἂν εἰς τὰ μηδαμινὰ
 •σπαταλᾷ τὸ τάλαντό τῆς καὶ τὸν πλοῦτον δαπανᾷ
 •ἂν τὸ ἔργον τῆς βελόνης καὶ τοῦ οἴκου ἡ φροντίς
 ἀποκλείουν πᾶσαν ἄλλην μέριμναν ὑπὲρ αὐτῆς
 καὶ (τὸ ἐν φέρει τὸ ἄλλο) ἂν μερίμνης πρόσοχῆς
 ἄξιος ὁ οἶκος μόνος θεωρεῖται τῆς ψυχῆς;
 •Τῆς Μαρίας ὅμως αὕτη ἡ μερίς ἡ ἀγαθὴ,
 •ἦν ἐξέλεξ' ἡ ἰδία, δὲν θὰ τῆς ἀφαιρεθῇ».
 Τὸ ὠραῖον τῆς Μαρίας βλέμμα ἀκτινοβολεῖ
 Φῶς τὰ πρόσωπα φωτίζει καὶ τὸν νοῦν κατακλεῖ
 ὅλων τῶν περιεστῶτων· πόσοι, πόσοι ἐξ αὐτῶν
 εἶχον ἡδὴ ὑποπτεύσει κ' ἄλλον κόσμον νοητὸν,
 μὲ τὴν δύναμιν καὶ μόνην ἀπαιδεύτου λογικοῦ
 ὃν ἀπέκρυπτον αἱ φροῦδαι μέριμναι τοῦ ὕλικου!
 Καὶ ἰδοὺ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκ τοῦ ὄχλου τις γυνὴ
 φωτισθεῖσα ἐκ τῶν λόγων τοῦ Χριστοῦ ἀναφωνεῖ,
 «Μακαρία ἡ κοιλία σου ὅπου Σ' ἔχει βασταγμένον»
 μακαρία ἡ ἀγκαλιὰ ὅπου Σ' ἔχει βυζαγμένον.
 — «Κι' ἐγὼ λέγω τοῦτο πάλιν, ἀπαντὰ ὁ Ἰησοῦς.
 •ναὶ μακάριοι τμῶντι εἶν' ἐκεῖνοι, ὧν τὸ οὐς
 •δέχεται τὸν θεῖον λόγον, ὅσοι ὑπὲρ πάντων φθαρτῶν
 •ἀγαπᾶσι καὶ τιμᾶσι καὶ φυλάττουσι αὐτόν».

* * *

•Ὅταν φλόξ φιλομαθείας φλέγῃ πνεῦμα γυναίκος
 ὅταν τάσις διανοίας, ὅταν πόθος ψυχικὸς.
 δὲν ἀρκῆται ἔς τὰς συνήθεις περὶ τῶν οἰκιακῶν
 γνώσεις, ὅσαι ἀπαιτοῦνται ἔς τὴν ζωὴν τῶν
 [γυναικῶν

ἔχει ἄρ' αὖ εἰς τὸν κόσμον, εἶπατέ μοι σεῖς, γονεῖς
 ἔχει ἄρ' αὖ εἰς τὸν κόσμον τὸ δικαίωμα κανεῖς,
 νὰ καταδικάσῃ πόθος ψυχῆς ἄλλης εἰς σιγὴν,
 καὶ τὸ τάλαντον, τὸ ξένον νὰ τὸ θάψῃ ὑπὸ τὴν γῆν·
 Ναι, βιωτικαὶ ἀνάγκαι, μέγας νόμος φυσικὸς
 ἀπὸ τῶν φροντίδων μόνης ἐξαρκοῦν τῆς γυναίκος
 τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων, καὶ τὸν ἐσωτερικόν
 τοῦ ἀνθρώπου ὅλον βίον, τὸν οἰκογενειακόν.
 Αὐτοῦ ὅμως ἐκπληρώσῃ ὁ ἀνὴρ τὰς ὕλικας
 ἐξωτερικὰς ἀνάγκας, θέλει καὶ πνευματικὰς
 ἀπολαύσεις νὰ τρυφήσῃ δεξιῶν τυχόν νοός.
 Καὶ ἡ γυνὴ ἦν μὲ τὸν ἀνδρα ἴσην ἐπλασ' ὁ Θεὸς
 νὰ μὴ δύναται, τοῦ οἴκου ἅμα λήξῃ ἡ φροντίς
 καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ἔτι τοῦ καθήκοντος αὐτῆς,
 καὶ αὐτὴ τοῦ μαγειρεῖν ν' ἀναβῇ τὴν ὁρορὴν,
 νὰ ζητήσῃ κ' αὐτὴ ἄλλην, τὴν πνευματικὴν ὁρορὴν
 καὶ νὰ ὑπερβῇ τὸν κύκλον τῶν ματαιῶν μεριμνῶν,
 αἰτνες τὸν νοῦν ἀφίνουν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς γυμνῶν
 καὶ φορτόνθσι τοὺς οἴκους ἀμφοτέρως κεντημάτων
 κομπευμάτων, τερνευμάτων, φρούδων ἀριστοτε-
 [γμάτων!

•Ὡς διδασχὴ ὀλίγοι τοῦ «σαρῶθρου τὴν λαβὴν»
 τὸν «ψιθυρισμὸν τῆς χύτρας, τὴν βελόνην τὴν
 [βαδὴν»

ἡχος ἄλλων ἀκουσμάτων ἄλλων διδασκαλιῶν
 ὅσαι τὴν διάνοιάν μας ἀνιψοῦν πρὸς τὸν Θεόν
 •ἡ φωνὴ τῆς ἀληθείας καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.
 Διὰ πνεύματος νεάνις προικισμένη δεξιῶν,
 ὅταν δι' ἀναγνώσματων ὠφελίμων καὶ τερπνῶν
 προσπαθῇ νὰ διαλύσῃ τὴν ἀχλὺν καὶ τὸν καπνὸν
 ὅστις κάθητ' ἐπὶ πάσης ἀπαιδεύτου διανοίας,
 καὶ ν' ἀνοίξῃ τὴν ψυχὴν τῆς εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας
 μὴ τῆς ἀγαθῆς μερίδος, ἦν ἐξέλεξ' ἡ ἰδία,
 κάτοχος κ' αὐτὴ δὲν εἶναι, ὅπως ἦτο ἡ Μαρία;
 Δὲν γεννᾶται τότε μᾶλλον τὸ καθήκον τοῦ πατρὸς
 τοῦ φρονίμου διδασκάλου καὶ τῆς συνετῆς μητρὸς
 τὴν διεύθυνσιν νὰ δώσῃ καὶ τὴν δέουσιν τροπὴν
 εἰς τοῦ πνεύματος τὴν φλόγα, τοῦ διφῶντος
 [προκοπὴν!

A. Γ. Α. Σ.

Η ΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ ΑΥΤΗΣ.

• Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, ἡ εὐτυχὴς καὶ σεπτὴ
 αὕτη ἡμέρα τῶν παδίων, τῶν ὑπηρετῶν καὶ πί-
 στωτῶν, παρίσταται μελαγχολικὴ καὶ ὀχληρὰ εἰς
 ἐκείνους, οἵτινες θὰ προσφέρωσι δῶρα. Ἡ συνή-
 θεια αὕτη, ἡ γενικῶς θεωρουμένη ὡς παράλογος
 καὶ ἥς πολλοὶ ἐπιθυμοῦσι τὴν κατάργησιν, χρονο-
 λογεῖται ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων, καὶ ἐπεκρά-
 τει παρ' ἅπασι σχεδὸν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς· θὰ παρ-

ἐλάβωσι δ' ἴσως πολλοὶ εἰσέτι αἰῶνες, ἄχρῃς οὐ περιπέσῃ εἰς ἀχρηστίαν. Τὴν συνήθειαν τοῦ προσφέρειν δῶρα παρελάβομεν παρὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τὰ πρῶτα τοιαῦτα δῶρα προσήνεγκεν ὁ Ῥωμύλος πρὸς τὸν Τάτιον, βασιλέα τῶν Σαβίνων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τὰ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους δῶρα συνίσταντο εἰς ζηράς ὀπάρας, οἶον σῦκα, ζηρά, φοίνικας κτλ., εἰς ἃ προσετίθετο καὶ μέλι. Ἐπὶ τῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ Αὐγουστος ἐλάμβανεν ὡς δῶρα παρὰ τῆς συγκλήτου, τῶν πατρικίων καὶ τοῦ λαοῦ τὰ κατὰ παράδοσιν· σῦκα, τοὺς φοίνικας καὶ τὸ μέλι εἰς ποσότητας μεγάλας, ὧν μέρος διετίθετο εἰς ἀγορὰν ἀγαλμάτων, παριστάντων θεοὺς καὶ θεᾶς.

Μετὰ τὸν θρίαμβον τῶν χριστιανῶν κατὰ τοῦ ἐθνισμοῦ, τὰ δῶρα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἐμποδίσθησαν ὡς ἄσεβη.

Ἐν τούτοις οἱ χριστιανοὶ ἱερεῖς τοῦ μεσαιῶνος ἀνανέωσαν αὖθις τὴν ἐθνικὴν τελετὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, ἣν ἀπεκάλεσαν Ἑορτὴν τῶν τρελλῶν. Κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν λέγουσιν οἱ ἱστορικοὶ οἱ ἱερεῖς, συνενοούμενοι μετὰ τοῦ κατωέρου κλήρου, ἀπετέλουν εἶδος πολυαριθμοῦ συνελεύσεως, ἐξέλεγον ψευδῆ τινα πάπαν ἢ ἐπίσκοπον, καὶ ὠδήγοιεν αὐτὸν μετὰ πομπῆς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσῆρχοτο χορεύοντες μετρηφισμένοι, ἢ φοροῦντες γυναικείας ἐσθῆτας καὶ γελοίας ἐνδυμασίας. ἢ ὑπὸ τὰς μορφὰς ζώων, ὡς ἔπραττον καὶ κατὰ τὰ Κρόνεια τῆς Ῥώμης. Ἐψαλλον ἄσμενα ἄσματα, μετεποιοῦν τὸν ἱερὸν τοῦ ναοῦ εἰς ἐσπιατόριον, ἐν ᾧ ἔτρωγον καὶ ἔπινον καθ' ὅλην τὴν τελετὴν τῶν μυστηρίων· ἐπαιζον τοὺς κυβούς· ἔκαιον ἀντὶ θυμιάματος τὸ δέρμα πεπαλαιωμένων ὑποδημάτων· ἔτρεχον, ἐπῆδον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μυρίας ποιοῦντες γελοιῶδεις χειρονομίας. Ἡ συνήθεια αὕτη ἐπικρατεῖ εἰσέτι ἐν Ἑλλάδι καὶ κυρίως ἐν Ῥώμῃ. Ἐπὶ τῶν πρώτων βασιλέων τῆς Γαλλίας, προσέφερον κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους περιέργα δῶρα. Ἀφοῦ ἐκαλύπτοντο μὲ δέρματα δαμάλεων ἑστρωννον ἔξωθεν τῶν οἰκίων τραπέζας πλήρεις κρεάτων καὶ ζυμαρικῶν, μαχαιρίων, κομβολογίων καὶ πηλίνων ἀγγείων· προσεκάλουν εἰτα τοὺς διαβάτας νὰ ἐκλέξωσι καὶ λάβωσιν ὅ,τι ὠρέγοντο. Πράττοντες τοιοῦτοτρόπως ἐνόμιζον ὅτι ἀπεμάκρυνον τὰς δυστυχίας, αἰτνες κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἡδύνατο νὰ τοὺς ἀπειλήσωσιν· εἰτα ἐποίεν καταχθονίους ἐξορκισμοὺς, τῇ βοηθείᾳ μάγων καὶ μαγισσῶν.

Διὰ τοῦ τοιοῦτου ἡλιπίζον ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ διαβόλου προοριζόμενον δι' αὐτοὺς δυστύχημα, ἐμελλε νὰ προσβάλῃ τοὺς ἀποδεχομένους τὰ εἰς αὐτοὺς προσφερόμενα ἀντικείμενα.

Ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερι-

κῆς ὅλαι αἱ κηρίαι-διαμένουσιν οἴκαδε τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἔτους· κἀκὴνται δὲ ἐντὸς τῆς μεγάλης αἰθούσης των, ἐν μεγάλῃ στολῇ χοροῦ, πρὸ μιάς τραπέζης, κεκαλυμμένης ὑπὸ κρύων βραστῶν, ὀρνίθων, χοιρομηρίων, ζυμαρικῶν, γλυκυσμάτων, πολυτίμων οἶνων καὶ ποτῶν. τεθειμένων εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐπισκεπτομένων. Ἐν Περουβίᾳ ἡ τελετὴ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Δὲν ἀνταλλάσσουν μὲ δῶρα, ἀλλὰ συναθροίζονται κατὰ ὁμάδας εἰς τὰς δημοσίας πλατείας μετὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μεσονυκτίου καὶ ἐκεῖ οἱ κάτοικοι τῆς Περουβίας, ἔχοντες προπαρασκευασμένα ὑπαίθρια μαγειρεῖα συμποσιάζουσιν ὁμοῦ τρώγοντες ἐπὶ ποδὸς γλυκύσματα, ζυμαρικά καὶ καπνιστὰ καρυκεύματα.

Ἐν Μεξικῷ, ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, διέρχεται σχεδὸν ὡς καὶ ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ. Ἄλλοτε ὁμως ἀφιέρουν πέντε ἡμέρας, ὅπως πανηγυρίσωσι τὴν ἀνανέωσιν τοῦ ἔτους. Ἡ πρώτη ἡμέρα ἦτο ὠρισμένη διὰ τὰς ἐπισκέψεις, αἱ λοιπαὶ τέσσαρες ἀφιερῶντο εἰς χοροὺς, εἰς τὴν μουσικὴν, εἰς συμπόσια καὶ θεάματα. Ἐν Περσίᾳ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους πανηγυρίζεται μετὰ μεγάλῃ λαμπρότητος. Ἀνταλλάσσουν ἀμοιβαίως ἐπισκέψεις καὶ δῶρα, συνιστάμενα ἐκ χρυσῶν καὶ κεχρωματισμένων ὧν, τοιαῦτα ὡς, προσφέρομεν καὶ ἡμεῖς ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα κατὰ μίμησιν τῶν Περσῶν. Ἡ συνήθεια τοῦ προσφέρειν κεχρωματισμένα ὡς, ἐπαινίσσεται τὸ δόγμα ἐκεῖνο τῶν μάγων, κ.θ' ὃ ἐπιστεῖετο ὅτι ὁ κόσμος ἐξῆλθεν ἐκ τινος ὡοῦ, ὕπερ συνέντριψε διὰ τοῦ κέρατος αὐτοῦ ὁ ταῦρος τοῦσδεοῦ Μίτρα. Ἐν τῇ νήσῳ τῆς Ἰάβας, ἡ πρώτη τοῦ ἔτους πανηγυρίζεται διὰ τινος θρησκευτικῆς τελετῆς. Μόνον οἱ ἄνδρες ἐνδεδυμένοι μεταξωτὰ ἱμάτια εἰσέρχονται ἐντὸς τοῦ μέρους, ὅπου ἐκτελεῖται ἡ θυσία· αἱ γυναῖκες ἴστανται πρὸ τῆς θύρας. Τῆς τελετῆς ἀποπερατωθείσης, ἀνταλλάσσουν πρὸς ἀλλήλους δῶρα μικρᾶς ἀξίας καὶ ἐπεύχονται ἀλλήλους τὰς συνήθεις εὐχὰς διὰ τὸ νέον ἔτος. Οἱ Ἰνδοὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους ἀντεπισκέπτονται, ἀνταλλάσσουν δῶρα συγχωροῦσι τὰς τυχόν πρὸς ἀλλήλους προσβολὰς, καὶ ἐπεύχονται πρὸς ἀλλήλους τὰς συνήθεις εὐχὰς.

Ἐν Κίνᾳ, ἀνταλλάσσουν ἐπισκέψεις, εὐχὰς καὶ δῶρα καὶ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους διέρχεται ὡς καὶ ἐν Εὐρώπῃ μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι ἡ τελετὴ εἶναι πανηγυρικωτέρα. Τὴν παραμονὴν κρούεται ὁ μέγας κώδων τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀνακτόρου, ρίπτονται κανονοβολισμοὶ καὶ οἱ ἱερεῖς παιανίζουν ὕμνους διὰ σαλπύγων ἐντὸς τῶν ναῶν. Τὴν ἐπιούσαν ἕκαστος ἐγκλείεται εἰς τὸν οἶκόν του καὶ τὴν ἐπαύριον γίνεται μεγάλη ὑποδοχὴ εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ αἱ ὁδοὶ πληροῦνται λιτανίων, καθ' ἃς κομίζονται ἀγάλματα ἀπειροπληθῶν θεῶν,

τούτων δὲ προηγούνται καὶ ἔπονται ἱερεῖς πολυ-
 ἀριθμοὶ καὶ λάμπαι μετὰ θυμιαματηρίων καὶ κομ-
 βολογίων. Αἱ λιταναὶ αὗται διαρκοῦσιν ἐπὶ τρεῖς
 ἡμέρας. Λ. Χ.

Ν Ε Α Β Ι Β Λ Ι Α.

Ὁ φιλόπονος καὶ ἀκάματος ἡμῶν συμπολίτης
 καὶ γνωστός λόγιος κ. Βασίλειος Α. Μυστακίδης,
 ἐξέδωκε καὶ εἰς ἰδιώτερον, ἐξ 100 ἀντιτύπων, φυλ-
 λάδιον τὴν σπουδαίαν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐν τῷ
 Ἡμερολογίῳ τοῦ «Ἀνατολικοῦ Ἀστέρος» δημο-
 σιευομένην ἀρχαιολογικὴν περὶ τῆς ἐν τῷ Αὐτοκρα-
 τορικῷ Μουσείῳ Κωνσταντινουπόλεως πολυχρώμου
 Σαρκοφάγου τῶν Θρηνηδῶν μελέτην αὐτοῦ, μετὰ
 πλουσιῶν ἐπιστημονικῶν ὑποσημειώσεων καὶ παρα-
 πομπῶν, παρατιθεὶς ἐν τέλει καὶ τὴν εἰκόνα τῆς τε
 ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς πλευρᾶς τῆς Σαρκοφάγου.

Συγχαίροντες αὐτῷ, παρακαλοῦμεν ἵνα ἐξα-
 κολουθῇ ὑποστηρίζων παρ' ἡμῖν τὴν ἐπιστήμην, προ-
 ἄγων καὶ τιμῶν τὰ ἑλληνικὰ γράμματα.

Ν Ε Α Μ Ε Θ Ο Δ Ο Σ

ΠΡΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΙΝ ΓΗΣ ΒΟΥΛΓ. ΓΛΩΣΣΗΣ

Ὁ γνωστός καὶ ἐξ ἄλλων ἔργων του, δρα-
 στήριος καὶ ἀκαταπόνητος φίλος ἡμῶν κ. Ἀθανά-
 σιος Μάνος ἐξέδωκε καὶ τὸ Α Μέρος τῆς δευ-
 τέρως ἐκδόσεως τῆς Νέας αὐτοῦ Μεθόδου πρὸς
 ἐκμάθησιν τῆς βουλγαρικῆς γλώσσης, ἐγκριθεῖσης
 παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ ταύτῃ ἐκδόσει ὁ Κοσ
 Α. Μάνος οὐ μόνον διὰ τῆς εὐφυοδῆς αὐτοῦ Με-
 θόδου ἠπλοποίησε καὶ ἐυσυστηματοποίησεν ἐτι μάλ-
 λον τὴν ἄλλως διδακτικωτάτην καὶ γνωστὴν αὐτοῦ
 Μεθόδον, δι' ἣν τοσοῦτοι συνεχάρησαν αὐτῷ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰσῆγαγε πολλὰς προσθήκας,
 ἐξομαλίσας καὶ ὀρίσας διὰ κανόνων τὰ ἀνωμαλῶ-
 τερα τῆς γλώσσης μέρη ἰδίᾳ πρωτοφανῆς ἐν τῇ
 βουλγ. γλώσσῃ τυγχάνει ἡ διαίρεσις τοῦ ἄρθρου.
 Συνιστᾶμεν θερμότερα τὴν δευτέραν ταύτην ἐκ-
 δοσιν εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας βασίμως καὶ ταχέως
 νὰ ἐκμάθωσι τὴν βουλγαρικὴν γλῶσσαν.

Τιμὴ 1 φράγκον.

Β Α Ρ Ν Α Ϊ Κ Α

Παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς φίλους καὶ γνω-
 στοὺς, πρὸς οὓς κατὰ λάθος δὲν ἀπεστάλη τὸ φύλ-
 λον, καὶ οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ λαμβάνωσιν αὐτό,
 νὰ εἰδοποιήσωσιν ἡμᾶς ἐγκαιρῶς, ἀποστέλλοντες
 καὶ τὴν ἀκριβὴ αὐτῶν διεύθυνσιν.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ «ΟΔΗΣΙΤΩΝ»

Ἡ Ἐφορεία τοῦ ἐνταῦθα Ἀναγνωστηρίου,
 παρακαλεῖ πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ ὅπως πληρώσω-
 σι τὰς καθυστεροῦμένας αὐτῶν συνδρομὰς εἰς τὸν
 εἰσπράκτορα, διότι ἄλλως θὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ
 Καταλόγου αὐτῆς τὸ ὄνομα παντός, ὅστις, ΜΕΧΡΙ
 ΤΕΛΟΥΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, ὅτε λήγει τὸ 2-ον αὐ-
 τοῦ ἔτος, ἤθελεν ἀρνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν δο-
 θεῖσαν ἰδιοχείρως ὑπόσχεσιν του.

Βάρνα, 1 Φεβρ. 1898.

(Τ. Σ.).

Μετὰ χαρᾶς, ἂν καὶ βραδέως πως, ἀγγέλ-
 λομεν καὶ ἡμεῖς τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Παρα-
 μονῆς τῶν Φώτων ὥρα 8½ μ. μ. γέννησιν καὶ
 τοῦ τρίτου τέκνου τοῦ λαοφιλήτου ἡμῶν Ἡγεμό-
 νος Φερδινάνδου, ὅπερ, ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς, ἐκλήθῃ
 «Εὐδοκία».

Πρό τινος ἤρξατο ἐκδιδόμενον ἐνταῦθα ἐβδο-
 μαδιαῖον βουλγαρικόν φύλλον «Сия» ὑπὸ τοῦ
 πρώην γυμνασιάρχου, νομάρχου καὶ γνωστοῦ λογί-
 κ. Божанъ Райновъ.

Τῇ προχθὲς ἐπετείῳ μνήμη τῶν Ἀγίων Τριῶν
 Ἱεραρχῶν καὶ πανηγύρει τῶν ἀπανταχοῦ ἑλλήνι-
 κῶν Σχολῶν λαμπρῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐτε-
 λέσθη καὶ ἐν τῷ ἐνταῦθα Α' Παρθεναγωγείῳ μετὰ
 τὴν θείαν λειτουργίαν ἡ νενομισμένη ἐορτὴ, μνη-
 μονευθέντων τῶν Δωρητῶν καὶ μεγάλων τῆς καθ'
 ἡμᾶς Κοινότητος Εὐεργετῶν, ἐκφωνηθέντος τοῦ πα-
 νηγυρικοῦ τῆς ἡμέρας, καὶ ψαλέντων πολλῶν τερ-
 πνῶν ᾠσμάτων ὑπὸ τῶν μαθητῶν.

Τὴν ἐν Βαλτσικῇ ἀντιπροσωπείαν τῆς «Παν-
 δαισίας» εὐηρεστήθη εὐγενῶς πάνυ νὰ ἀναλάβῃ
 ὁ κ. Στέργιος Δημητρίου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.

«Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου» Φιλιπούπολιν· «Πα-
 τρίδι» Βουκουρέστιον; „Noblesse oblige“· μένονεν
 ὀφείλεται — Δ-δι Σμαράγδα Χατζή Δση, Φιλίπ-
 πούπολιν· Κ φ Μιλτιάδης Βαλσαμίδης, Καθηγητῆς,
 Сливенъ· Marius Andrikewitz, Χρήστω Χ' Μιχαήλ,
 Βασιλείῳ Ι. Φλώρη, Ἑρμινουήλ Χ' Ἐλευθερίου,
 Μαρία Χ' Ἐλευθερίου, Πασχάλη Βρασοβάνη, Jean
 Laoutareff, Ἰωάννη Μάρκου, Βασιλείῳ Παμπόκο-
 γλου, Ἐλένη Künstler, Π. Γ. Τζόλα, Α. Ι. Κοπ-
 κίλη, Σοφία Π. Παρουσιάδου, Ἀναστασία Π. Καρα-
 διατάκη, ἐνταῦθα: Ἀννα Ζαΐμη. Costandza· ἐλά-
 δομεν ἐτήσιος συνδρομὰς, ἐπιστολάς καὶ συγχαρη-
 τήρια εὐχαριστοῦμεν θερμῶς· θὰ ἀγωνισθῶμεν.
 Περικλεῖ Χριστοδούλου Софiа· ἐλήφθη. Εὐχαρι-
 στοῦμεν Ε.